

Brian Linkes dimissionstale

Taler

Brian Linke
Rektor på Tornbjerg Gymnasium

Sted

Tornbjerg Gymnasium, Odense

- 1 Åh, denne himmel, disse øjne
Denne svimlende længsel efter noget
Dette glimt af gensynsglæde
Med det øjeblik, som lige er gået
- 5 Ku' jeg standse tiden
Ville jeg leve livet forfra en gang til
Jeg ville starte med at elske
Hvert sekund og hver en kvinde
Måske hænge lidt omkring
- 10 Og se, hva' livet ville bringe
Uden at mærke tiden
Ville jeg lære at leve lige nu og her
- Uret tikker, hjertet banker
- 15 Hele verden fra forstanden
Gør dog noget, løb for livet
Brug dog tiden, elsk hinanden, gør dog noget
- Åh, jeg hader disse sange
- 20 Om hvor smukt det kunne være
Dette åbenlyse selvbedrag
Som intet håb ka' bære
Ku' jeg tro på noget
Ville jeg starte helt fra bunden en gang til
- 25 Jeg ville ta' dig som en chance
For at glemme alle mine løgne
Jeg ville følge himlens flugt
I dine længselsfulde øjne
Jeg vil mærke tiden

30

Mærke hvert sekund, der går forbi

Uret tikker, hjertet banker

Hele verden fra forstanden

35 Gør dog noget, løb for livet

Brug dog tiden, elsk hinanden, gør dog noget

Løb for livet

Kære studenter.

40

Jeg har en søn på jeres alder. Han går tit og hører musik, og for nogle måneder siden oplevede jeg pludselig et "blast from the past." Ud af højtalerne kom nemlig sangen "Hele verden fra forstanden" af den danske gruppe TV2. Sangen er fra 1985 og fylder altså 40 år i år.

45

Genhøret med sangen ramte mig lige i hjertet. For ud over de klassiske temaer:

at leve i nuet

50 tage chancen

kysse sin udkårne

eller lysten til at løbe fra alting

55

så rummer sangens titel og indhold også på profetisk vis nutidens følelse af kaotisk tilstand: at hele verden er fra forstanden.

I Rusland sidder en præsident, som uden at ryste på hånden sender

60 hundredtusindvis af unge mænd på jeres alder i den sikre død på Ukraines slagmarker.

I USA sidder der en folkevalgt præsident, som afmonterer rettigheder, man i århundreder har opfattet som naturlige, sikre rettigheder i et oplyst

65 demokrati.

Regeringen i Kina holder borgerne i stram snor, og styret henretter årligt flere af deres egne borgere end resten af verdens lande tilsammen.

Og i Mellemøstens eskalerende krige og Afrikas vedvarende konflikter gennemlever mennesker daglige rædsler.

75 Og alle steder buldrer den kunstige intelligens afsted i en fart, så vi allerede i dag ikke kan være sikre på, om den video vi ser eller de udtalelser vi hører, er ægte eller konstruerede. Eller om afsenderen er ægte eller falsk.

Så ja, man kan godt tænke, at hele verden må være fra forstanden. Burde vi som menneskehed efterhånden ikke vide bedre?

80

Noget af det, vi ved, er, at to velfungerende demokratier aldrig er gået i krig mod hinanden. Det skyldes bl.a., at politikerne skal kunne forsvare deres beslutninger overfor vælgerne, hvis de vil genvælges. Det skyldes også magtens tredeling, hvor politikere og generaler ikke er hævet over loven, men kan stilles til ansvar for deres beslutninger.

85

Så mere demokrati burde logisk føre til mindre krig. Men hvordan skaber vi mere demokrati?

90 I 1945, lige efter afslutningen på 2. VK, skrev Hal Koch en lille bog med den simple titel "Hvad er demokrati?". Bogen er stadig fast pensum på mange uddannelser, og var det også, da jeg læste statskundskab i 90'erne.

For nyligt genlæste jeg bogen for at se, hvad den kan sige os i dag, hvor verdens stormagter ikke står som fyrtårne for demokratiet.

95

En af Hal Kochs pointer er, at demokrati ikke er at stemme hvert fjerde år. Demokrati er ikke, at 51 % af befolkningen vedtager en lov, der er urimelig overfor de resterende 49 % af befolkningen. Demokrati er at nå frem til, hvad der er til helhedens bedste, ved hjælp af dialog. Demokrati er en måde at leve på, noget vi skal pleje og forny hver dag.

100

Det kan være vanskeligt at indføre demokrati i andre lande, men vi skal gøre alt, hvad vi kan i vores eget liv og i vores eget land.

105

Og her er det, at I kommer ind i billedet, kære studenter. I er veluddannede, unge mennesker i et frit samfund. I kan ovenikøbet ganske gratis, og med løn,

110 læse videre og dygtiggøre jer inden for næsten alle områder. Så hvis nogen kan være en modvægt til tidens kaos og falske informationer, så er det jer.

Det er jer, der hver dag skal beslutte, at I vil gøre jeres til, at demokratiet trives og blomstrer.

115 Som Hal Koch skriver, så er demokrati den måde, vi lever i hverdagen. Demokrati er et grundlæggende sindelag, en måde, hvorpå vi er i verden.

120 Det er respekten for den anden, og den andens holdninger, uanset hvor uenig man kan være. I disse tider taler man om, at vi skal trænes i at være uenige på en god måde. For folk har det med at sidde og råbe grimme ting til hinanden i kommentarsporene på de sociale medier.

Mange af jer, der sidder her, har involveret jer i Elevrådet, Miracules, Aktivitetsudvalget, Kiberaudvalget eller nogle af de andre udvalg, vi har. I har planlagt begivenheder og arrangementer til glæde for de andre elever. Og 125 undervejs har I trænet demokrati, uden måske at være særligt bevidste om det. I har talt jer frem til de bedste løsninger, I har lyttet til hinanden og være påvirkelige for det gode argument. Helt i Hal Kochs ånd.

130 Jeg håber, at jeres år på TG har bidraget til, at I kan argumentere for jeres egne holdninger, men samtidig vide, at I ikke nødvendigvis altid har ret. At andre ser verden med andre øjne end jer, og at det også er legitimt.

I skal i alle tilværelsens sammenhænge stræbe efter viden og oplysning. Og når ny viden kommer til, så betyder det ikke nødvendigvis, at det gamle var en løgn. 135 Det betyder, at vi er blevet klogere.

Den franske filosof André Gide er citeret for at have sagt: "følg dem, der søger sandheden, men undgå dem, der påstår at have fundet den."

140 Det er kloge ord, for det er ofte de mest skråsikre og oppustede mennesker, der har de mest vaklende argumenter.

Så i en verden, der er fra forstanden, kan I gøre jeres til at gøre den bedre ved at arbejde for, og insistere på, demokratiet og de gode argumenter. 145

Og ved altid at være kritiske overfor magten og overfor dem, der påstår at have

sandheden.

150 I en verden, der er fra forstanden, kan man nogle gange godt synes, at det er hårdt være til.

Det kan være hårdt at være ung

Det kan være hårdt at læse til eksamen

Det kan være hårdt at blive færdig med gymnasiet

155 Det kan være hårdt, hvis man ikke kan komme ind på sin ønskede uddannelse

Det kan være hårdt at starte på en uddannelse

Det kan være hårdt at starte på et arbejde

Det kan være hårdt at miste en kæreste

Livet *kan* være hårdt.

160

Men som vi skal synge i dagens sidste sang, så er livet livet værd, på trods af tvivl og stort besvær.

Søren Kirkegaard skrev engang: "Når jeg hører nogen sukke, og sige "livet er så hårdt", fristes jeg altid til at spørge "Sammenlignet med hvad?"

165

For vi har kun dette ene, korte liv, og uanset hårdhed og modgang, så er livet en gave. Det er en gave at vågne hver morgen. For alternativet er jo, ikke at vågne.

170 Så brug jeres tid fornuftigt. Brug mere tid på rigtige, levende, sociale mennesker end på sociale medier.

Den tid, vi bruger på ting, der gør os glade, eller som gør en forskel for andre, det er aldrig spildt tid.

175

På væggen uden for hallen her, hænger der en skulptur af en hånd, der holder om en fugl. Det er et meget symbolsk kunstværk at have på et gymnasium.

180 Vi har i tre år holdt jer i hånden og holdt hånden under jer. Nu slipper vi jer, og som fugle flyver I nu ud i verden. Nogle af jer vil holde jer inden for kort afstand, andre vil bevæge sig rundt i hele verden. Nogle af jer vil hurtigt bygge rede og blive stationære, andre vil være på træk i mange år.

I er flyvefærdige nu, og I ønskes alle sammen en rigtig god tur.

185

På vegne af alle ansatte på Tornbjerg Gymnasium vil jeg ønske jer tillykke med jeres studentereksamen.

190

Brug dog tiden, elsk hinanden, gør dog noget

195 Løb for livet

**Hermed dimitterer jeg årgang 2025 fra Tornbjerg Gymnasium.
TILLYKKE!**

200

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

205

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Translokations-/dimissionstale

210

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/brian-linkes-dimissionstale-2025>

215

220